

เอกสารเพิ่มเติม

แนวทางการดำเนินการและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภาคใต้

แนวทางการดำเนินการและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภาคใต้

ภาครัฐได้มีแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้ โดยได้ให้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้ โดยจัดตั้ง 1) คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน 2) คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ โดยแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละเขตพัฒนาการท่องเที่ยว จะเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการและกลยุทธ์ในแต่ละยุทธศาสตร์

นอกจากนี้ ยังมีแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้

1. แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน พ.ศ. 2559-2563

วิสัยทัศน์

“การท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก บนฐานวัฒนธรรมอันดามัน”

ยุทธศาสตร์

1) การพัฒนาฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเลและวิถีอันดามัน โดยเน้นการยกระดับปัจจัยพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว และคุณภาพการให้บริการ ตลอดจนการลงทุนในทุกกระดับ เพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวทางทะเลและท่าเทียบเรือสำราญที่มีมาตรฐานระดับโลก

(1) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรและการเพิ่มคุณค่า (Value added) ให้กับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ธรรมชาติ และวิถีวัฒนธรรมของคลัสเตอร์อันดามัน โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

(2) การพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันของการเป็นเมืองท่องเที่ยวทางทะเลและท่าเทียบเรือสำราญระดับโลก ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และระบบการคมนาคมภายในจังหวัดและระหว่างจังหวัด ตลอดจนมาตรฐานด้านความปลอดภัย และการพัฒนาคุณภาพการให้บริการในบุคลากรทุกระดับ

(3) การพัฒนาระบบการจัดการท่องเที่ยวเรือสำราญและเรือยอร์ชของจังหวัดภายในคลัสเตอร์อันดามัน

(4) การพัฒนาระบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์ (Medical Tourism) ของกลุ่มจังหวัดภูเก็ต

2) เร่งส่งเสริมกลยุทธ์การตลาดที่เน้นคุณค่า และการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว และการเจาะกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งตลาดต่างประเทศและตลาดในประเทศ

(1) การส่งเสริมการตลาดภายใต้แนวคิด “Discover Andaman and Explore Happiness” โดยเน้นการตลาดที่สร้างคุณค่าให้กับประสบการณ์ในการท่องเที่ยว และเพิ่มระยะเวลาการพำนักนาน

(2) การส่งเสริมการตลาดในกลุ่มสนใจเฉพาะ (Niche Market)

(3) การเจาะกลุ่มตลาดคุณภาพให้กับเมืองท่องเที่ยว จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล โดยเน้นกลุ่มตลาดต่างประเทศ ได้แก่ ยุโรป จีน และตลาดนักท่องเที่ยวในประเทศที่มีคุณภาพ

3) เร่งสนับสนุนและขับเคลื่อนมาตรการด้านความปลอดภัยแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ความสะดวกในการคมนาคม ปัญหาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว และการจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

(1) การพัฒนาระบบและมาตรฐานด้านความปลอดภัยในเมืองท่องเที่ยวทางทะเลระดับสากล ทั้งภัยที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติ และมนุษย์

(2) การวางแผนการจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในเขตเมือง เกาะ และทะเล

(3) การจัดทำระบบการจัดการน้ำในเมืองท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในคลัสเตอร์อันดามัน ระหว่างคลัสเตอร์ประเทศเพื่อนบ้าน และคลัสเตอร์ระดับสากล

(1) เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวในจังหวัดที่อยู่กลุ่มคลัสเตอร์อันดามัน ทั้งเส้นทางท่องเที่ยวทางทะเล ทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

(2) การเชื่อมโยงการทำงานของเครือข่ายการท่องเที่ยวทางทะเลกับคลัสเตอร์นอกกลุ่มอันดามัน ได้แก่ กลุ่มฝั่งทะเลตะวันตก กลุ่มฝั่งทะเลตะวันออก และอ่าวไทย

(3) การเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวทางทะเล เรือสำราญ และเรือยอร์ชกับเมืองท่องเที่ยวหลักในเอเชีย ยุโรป และอเมริกา

(4) เชื่อมโยงธุรกิจสินค้าเกษตร ประมงและสินค้าหัตถกรรมจากจังหวัดสตูล จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต

(5) การเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวฮาลาลในกลุ่ม IMT-GT อาเซียน และระดับนานาชาติ

5) เร่งยกระดับและสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายการท่องเที่ยวอันดามันและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยการสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายและบุคลากรครอบคลุมทั้งระบบของการจัดการท่องเที่ยวอันดามัน

(1) เร่งยกระดับและสร้างความเข้มแข็งในกลไกการขับเคลื่อนคลัสเตอร์การท่องเที่ยวกลุ่มอันดามัน

(2) การสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ในคลัสเตอร์อันดามันทุกระดับและทุกกลุ่ม ให้มีทักษะและความสามารถ มีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจและจิตใจในการให้บริการ ตลอดจนศักยภาพในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Cross Cultural Communication) เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม¹

¹ “ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน เรื่อง แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว ภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน พ.ศ. 2559 – 2563” (10 กันยายน 2558). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 132 ตอนพิเศษ 213 ง, น. 41.

ตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน พ.ศ. 2559-2563 ได้มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. แก้ไขปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง
2. การพัฒนาเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT)
3. โครงการจักรยานทางไกล (Tour de Andaman)
4. จัดทำเส้นทางการท่องเที่ยว “สันหลังมังกร มหัศจรรย์ สันทรายแห่งท้องทะเลอันดามัน” ซึ่งได้รับรางวัลสุดยอดเส้นทางประเภทเส้นทางท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
5. จัดทำเส้นทางท่องเที่ยว “วิถีชุมชนวัฒนธรรมอันดามัน” ซึ่งได้รับรางวัลสุดยอดเส้นทางประเภทเส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชน

สุดยอดเส้นทางเชื่อมโยง ได้แก่ เส้นทาง “สันหลังมังกร มหัศจรรย์ สันทรายแห่งท้องทะเลอันดามัน” (จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล) และเส้นทาง “วิถีชุมชนวัฒนธรรมอันดามัน” (จังหวัดกระบี่ และจังหวัดพังงา)

เส้นทางท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล ได้แก่ เส้นทางท่องเที่ยว “ภูเก็ต เมืองวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ด้านอาหารยูเนสโก”

ชุมชนต้นแบบ: ชุมชนท่องเที่ยวแหลมสัก จังหวัดกระบี่²

2. แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2559-2563

วิสัยทัศน์

“การท่องเที่ยวพักผ่อนเพื่อสุขภาพชั้นนำของโลก”

ยุทธศาสตร์

1) การเพิ่มคุณค่าและมูลค่าของฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ตลอดจนการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองพักผ่อนเพื่อสุขภาพระดับโลกของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

(1) พัฒนารูปแบบทรัพยากรทางการท่องเที่ยว โดยการเพิ่มคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกสู่การเป็นเมืองพักผ่อนเพื่อสุขภาพระดับโลก

(2) การพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก เพื่อรักษาอัตลักษณ์และการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมให้กับชุมชน

(3) เพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันของระบบการจัดการท่องเที่ยว ปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกสู่มาตรฐานสากล

² กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). รายงานประจำปี 2560 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. สืบค้น 13 สิงหาคม 2563 จาก <https://www.mots.go.th/download/AnnualReport2560resize.pdf>

2) ยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันทางตลาดการท่องเที่ยว เพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

(1) ส่งเสริมการตลาดเชิงรุกและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทั้งในและต่างประเทศ

(2) ส่งเสริมการตลาดกลุ่มการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและเชิงนิเวศของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

(3) ส่งเสริมการตลาดกลุ่มการท่องเที่ยววิถีชีวิต วัฒนธรรมและโครงการพระราชดำริของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

(4) ส่งเสริมการตลาดกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

(5) ส่งเสริมภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว ภายใต้ชื่อเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ให้นักท่องเที่ยวรับรู้ โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ทางการตลาดผ่านระบบ ICT ของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

3) เร่งสร้างความเข้มแข็งกลไกการขับเคลื่อนเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

(1) สร้างความเข้มแข็งกลไกการขับเคลื่อนคลัสเตอร์การท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

(2) สร้างความเข้มแข็งกลไกการขับเคลื่อนคลัสเตอร์การท่องเที่ยวระดับจังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง

(3) พัฒนาคุณภาพการบริการของฝั่งทะเลตะวันตกสู่การเป็นเมืองพักผ่อนเพื่อสุขภาพระดับโลก

4) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก ระหว่างคลัสเตอร์และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไปประเทศเมียนมา

(1) พัฒนาเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

(2) การเชื่อมโยงขับเคลื่อนคลัสเตอร์การท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกไปยังคลัสเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ

(3) การส่งเสริมการลงทุนทางการท่องเที่ยวในกลุ่มของนักลงทุนในประเทศ และต่างประเทศ ในธุรกิจขนาดใหญ่

5) เร่งสนับสนุนและขับเคลื่อนมาตรการการเยียวยา รักษาและแก้ไขประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพแรงงาน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านความปลอดภัย

(1) การแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพแรงงานและมาตรฐานด้านธุรกิจเพื่อรองรับการเป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนเพื่อสุขภาพในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

(2) การแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมของเมืองท่องเที่ยวหลักและเมืองรองในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก

(3) การแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยเพื่อรองรับการเป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนเพื่อสุขภาพในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก³

ตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2559-2563 ได้มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. ได้จัดกิจกรรม Royal Coast Half Marathon
2. ฝึกอบรมภาษาอาเซียนและภาษาสากลให้กับเครือข่ายและอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชน

สุดยอดเส้นทางเชื่อมโยง ได้แก่ เส้นทางท่องเที่ยว “อาบน้ำแร่ แช่น้ำใส” (จังหวัดระนอง)

เส้นทางท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล ได้แก่ “ถนนสายการเรียนรู้ ดูโลกทะเลโคลน เยี่ยมชมโครงการในพระราชดำริ”

ชุมชนต้นแบบ: บ้านรวมไทย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์⁴

3. แผนพัฒนาภูมิภาคใต้ฝั่งอันดามัน (จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล) พ.ศ. 2562-2565 ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีศักยภาพสูง โดยเฉพาะทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยวทั้งทางทะเลและทางบกที่มีความโดดเด่น และมีชื่อเสียงระดับโลก จึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาศักยภาพให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลและทางบกที่มีคุณภาพระดับโลก เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับโลก โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการให้บริการด้านการท่องเที่ยวทั้งในระดับสากลและระดับชุมชนให้มีมาตรฐานเพียงพอ และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่และกลยุทธ์บริหารจัดการด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์เพื่อรักษามาตรฐานและคุณภาพของนักท่องเที่ยว

บทบาทการพัฒนาเป็นฐานการท่องเที่ยวทางทะเลชั้นนำระดับโลก กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีสถานที่ท่องเที่ยว และมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์ของอันดามัน โดยเฉพาะทรัพยากรทางทะเล ชายหาด หมู่เกาะ เช่น เกาะภูเก็ต เกาะลันตา เกาะพีพี และเกาะลิดง์ จึงต้องรักษาความมีชื่อเสียงและเพิ่มมนต์เสน่ห์ด้วยการเพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ เช่น MICE⁵ และ Marina ที่ภูเก็ต โดยคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์อันดามันและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมบทบาทสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำ

³ “ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก เรื่อง แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว ภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2559 – 2563” (10 กันยายน 2558). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 132 ตอนพิเศษ 213 ง, น. 39.

⁴ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). รายงานประจำปี 2560 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. สืบค้น 13 สิงหาคม 2563 จาก <https://www.mots.go.th/download/AnnualReport2560resize.pdf>

⁵ Meetings, Incentives, Conferencing, Exhibitions (MICE)

ของโลก ประกอบกับให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มสนใจการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม และนันทนาการ รูปแบบการท่องเที่ยวดังกล่าวมีแนวโน้มขยายตัว เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มต้องการที่จะเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ต้องการสัมผัสธรรมชาติที่บริสุทธิ์ กิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เลือกพักแรมในโรงแรมที่มีเอกลักษณ์ ซึ่งประเทศไทยมีความพร้อมของทรัพยากรพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ ทั้งนี้ ได้กำหนดกรอบของยุทธศาสตร์ในการดำเนินการ รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ และมาตรฐานรองรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาและรักษาฐานการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โดยเน้นการสร้างรายได้ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีกลยุทธ์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ เชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพมากกว่าการเน้นในเชิงปริมาณ การนำเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้เพื่อมุ่งสู่ความเป็นอันดามัน เมืองอัจฉริยะและน่าอยู่ (Andaman Smart and Livable City) พร้อมกันนั้นยังส่งเสริมให้ชุมชนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และมีความเป็นเจ้าของการท่องเที่ยวในพื้นที่ ควบคู่ไปกับการสร้างความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของทั้งนักท่องเที่ยวและประชากรที่อาศัยอยู่ในกลุ่มจังหวัดอันดามัน โดยมีรายละเอียดกลยุทธ์ ดังนี้

1) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพพื้นที่ที่สามารถรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและเหมาะสม

- (1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการคมนาคม ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ให้เพียงพอและได้มาตรฐาน
- (2) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับภูมิสังคมอัตลักษณ์อันดามัน ให้เกิดความสวยงาม สะอาด และความต้องการของท้องถิ่น
- (3) พัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการด้านอาหารพื้นเมือง อาหารโบราณ และอาหารฮาลาล เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- (4) ส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นอันดามันเพื่อสร้างจุดขายทางการตลาดสู่การท่องเที่ยวนานาชาติ
- (5) พัฒนาระบบสาธารณูปโภค ระบบสารสนเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ ให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและนักท่องเที่ยว
- (6) เชื่อมโยงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองรองกับแหล่งท่องเที่ยวเมืองหลัก
- (7) พัฒนาศักยภาพพื้นที่เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของพื้นที่ การค้าการลงทุน และส่งเสริมการค้าขายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

2) พัฒนาและยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและสุขอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว

- (1) เพิ่มประสิทธิภาพระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและรองรับภัยพิบัติและสาธารณภัย
- (2) สร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
- (3) พัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขอนามัย การบริการด้านสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ และเพียงพอรองรับต่อการขยายเมืองและทิศทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- (4) พัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการด้านอาหารพื้นเมือง อาหารโบราณ และอาหารฮาลาล ให้ถูกต้องตามหลักสุขอนามัยและโภชนาการเพื่อรองรับการเป็นครัวของโลก
- (5) พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารและสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในรูปแบบ ประชาธิปไตย และส่งเสริมการยกระดับพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งเพื่อรองรับภัยพิบัติและภัยต่อความมั่นคง ในทุกรูปแบบ
- (6) สร้างมาตรการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานตามความสามารถในการรองรับ

3) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่

- (1) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงความอุดมสมบูรณ์ เพื่อสร้างความสมดุลของระบบนิเวศ โดยเฉพาะพื้นที่เพาะพันธุ์ อนุบาล และขยายพันธุ์สัตว์ทะเล
- (2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย
- (3) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอกับความต้องการของกลุ่มจังหวัด
- (4) บริหารจัดการพลังงานให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการ
- (5) พัฒนาระบบผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องต่อความต้องการของท้องถิ่น และการพัฒนาที่สมดุล

4) บริหารจัดการข้อมูล การตลาดและประชาสัมพันธ์

- (1) เชื่อมโยงเครือข่ายทางการท่องเที่ยว การค้าและบริการกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน
- (2) พัฒนาความสัมพันธ์กับต่างประเทศในรูปแบบบ้านพี่เมืองน้อง หรือแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรมและเป็นฐานเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
- (3) พัฒนาและยกระดับตลาดการท่องเที่ยวในทุกสาขาให้มีศักยภาพต่อการแข่งขันในระดับสากล
- (4) ส่งเสริม พัฒนา ระบบประชาสัมพันธ์ภาครัฐและสร้างภาคีเครือข่ายเอกชนเพื่อสร้างกลไกการตลาด และเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชนไปสู่ตลาดการท่องเที่ยว
- (5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยุคดิจิทัลสนับสนุนการท่องเที่ยว
- (6) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลระดับกลุ่มจังหวัดเพื่อความปลอดภัยและสุขภาพของนักท่องเที่ยวและประชาชน

5) พัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (การท่องเที่ยวสีเขียว)

(1) ส่งเสริมการบริหารจัดการ สร้างความสมดุล การขยายตัวและการเติบโตของนักท่องเที่ยว และการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว

(2) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาคุณภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้ได้ตามมาตรฐาน โดยการสร้างโอกาสในการเข้าถึงความรู้ทางวิชาการ การพัฒนาทักษะวิชาชีพให้กับบุคลากรภายนอกสถานศึกษาและผู้ที่ขาดโอกาสให้มีศักยภาพในการรองรับธุรกิจการท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากรของชุมชนให้สามารถรองรับการขยายตัวของภาคธุรกิจการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น พัฒนาคุณภาพบุคลากรทุกภาคส่วนให้มีความรู้ความสามารถด้านภาษา สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี การบริหารจัดการ และนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ระดับสากล พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวขนาดเล็กและวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการท่องเที่ยวตามหลักธรรมาภิบาล⁶

ตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง และจังหวัดสตูล) พ.ศ. 2562-2565 ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน
2. จัดทำโครงการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน
3. พัฒนามาตรการด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในพื้นที่
4. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว (ถนน ป้าย สภาพอาคาร)
5. สร้างเรื่องราว และเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวจังหวัดตรัง
6. สร้างสรรค์กิจกรรมท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม (จักรยาน เรือคายัค พุดชอล เทียววิถีชุมชน)
7. ออกแบบกิจกรรม ประเพณี และนิทรรศการประจำปีของชุมชน (ว่าว อาหารศิลปกรรมร่วมสมัย นานาชาติ)

8. ปรับปรุงและส่งเสริมการจำหน่ายของที่ระลึก และสินค้า OTOP

9. โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านประมงและแหล่งผลิตอาหารเพื่อการท่องเที่ยว⁷

4. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา) พ.ศ. 2561-2565 ฉบับทบทวน ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติตั้งแต่ท้องทะเลจนถึงภูเขา และมีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นหลากหลาย ทำให้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

⁶ กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้, กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน. (2562). แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2562-2565. สืบค้น 13 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.osmsouth-w.moi.go.th/main/page/28>

⁷ กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้, กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน. (ม.ป.ป.). การประชุมเชิงปฏิบัติการ: กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน. สืบค้น 13 สิงหาคม 2563 จาก https://drive.google.com/file/d/1a_8OrF9z1Y-GnT02NprsE6Ywf4JuMNZ5/view

โดยมีรายได้และอัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยมีเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยจะให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติ หมายถึง การมีความโดดเด่นสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวระดับนานาชาติที่มีคุณภาพและความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การพัฒนาสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติที่มีความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

(1) เพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายและสร้างเอกลักษณ์จากการท่องเที่ยว

(2) การพัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ที่สอดคล้องกับแนวโน้มการท่องเที่ยวใหม่ ๆ เช่น ส่งเสริมกิจกรรม MICE⁸ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา เชิงสุขภาพ เชิงเกษตร เชิงผจญภัยแบบ Smart City Tourism รวมทั้งการท่องเที่ยวชุมชน OTOP และ OTOP นวัตกรรม บันจวนทรัพยากร ประเพณี วัฒนธรรม ที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ทั้งทางบกและทางทะเล และรองรับ Thailand Riviera ในพื้นที่ภาคใต้

(3) พัฒนาระบบส่งเสริมดูแลสุขภาพ และระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ของนักท่องเที่ยว

(4) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน

(5) พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในด้านองค์ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

(6) รวบรวมข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ครบทุกประเด็นและพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

2) การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานการขนส่ง โลจิสติกส์ พลังงาน ระบบเครือข่าย การสื่อสารสารสนเทศเพื่อรองรับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด โดยพัฒนาโครงข่ายการคมนาคม โลจิสติกส์ รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายระบบสารสนเทศเพื่อรองรับการขยายตัวของพื้นที่เขตเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว⁹

ตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา) พ.ศ. 2561-2565 ฉบับทบทวน ที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยว ได้มีผลการดำเนินงานดังนี้

1. จัดการขยะตกค้างในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลัก
2. ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
3. ปรับปรุงถนนเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว

⁸ Meetings, Incentives, Conferencing, Exhibitions (MICE)

⁹ กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้, กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. (2561). แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย พ.ศ. 2561-2565 ฉบับทบทวน. สืบค้น 14 สิงหาคม 2563 จาก http://www.osmaothai.com/system/imagesnews/17_4013101559790820.pdf

4. ปรับภูมิทัศน์หาดสุรินทร์
5. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
6. พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเลียบชายฝั่งทะเลอำเภอท่าชนะ เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวสู่จังหวัดชุมพร
7. ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณบ่อน้ำร้อน บ้านเขาพลู หมู่ที่ 5 ตำบลท่าเรือ อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
8. พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย¹⁰

5. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส) พ.ศ. 2562-2564 ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงามทั้งชายหาด ทะเล ถ้ำ น้ำตก ภูเขา ป่าไม้ กระจายอยู่ทั่วทั้งกลุ่มจังหวัด และมีแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และศาสนสถานที่สำคัญจำนวนมาก จึงทำให้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวที่สูง กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีเป้าหมายในการพัฒนาเรื่องการท่องเที่ยวโดยเน้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่อาเซียน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐาน มีเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศและอาเซียน การบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การบริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล มีระบบการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

(1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด่านพรมแดนและเมืองชายแดน เมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เขตอุตสาหกรรม เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

(2) ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องทุกสาขาการผลิตให้มีความเข้มแข็งเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(3) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนา

2) ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และเมืองท่องเที่ยวชายแดน

(1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและบริการให้ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว

(2) ส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงอาหาร เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน

(3) พัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน

(4) ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น¹¹

¹⁰ กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้, กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. (ม.ป.ป.). สรุปผลการดำเนินโครงการของกลุ่มจังหวัด. สืบค้น 14 สิงหาคม 2563 จาก <https://drive.google.com/file/d/1bv92lJmG3z52pRGjBEfxqBxj0EAYfmPy/view>

¹¹ กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ชายแดน, กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน. (2562). แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2562-2564. สืบค้น 14 สิงหาคม 2563 จาก https://www.osmsouth-border.go.th/files/com_news_develop/2018-05_8f4b1f64bb9bd9a.rar

ตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และ จังหวัดนราธิวาส) พ.ศ. 2562-2564 ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด
2. ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว และกิจกรรมต่อเนื่องของกลุ่มจังหวัด
3. ยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
4. ส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน
5. เทศกาลท่องเที่ยวและวัฒนธรรมสัมพันธ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน¹²

---

¹² กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ชายแดน, กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน. (ม.ป.ป.). ความก้าวหน้าโครงการ. สืบค้น 14 สิงหาคม 2563 จาก <https://www.osmsouth-border.go.th/project>